



NADER ONDERZOEK HUISMUS EN VLEER-
MUIS

DONGENSEWEG

TE KAATSHEUVEL



Ecologie



Rapportage nader onderzoek huismus en vleermuis

Dongenseweg te Kaatsheuvel

Opdrachtgever	Van den Berg Ruimtelijke Ordening Nachtegaal 32 4284 XD Rijswijk
Rapportnummer	7393.007
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	25 oktober 2019
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	F. Boonk, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	N. Janssen, MSc
Paraaf	



Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4.1	Huismus.....	6
4.2	Vleermuis.....	6
4.3	Overzicht veldbezoeken	7
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	8
5.1	Huismus.....	8
5.2	Vleermuizen.....	8
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	9
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

1 INLEIDING

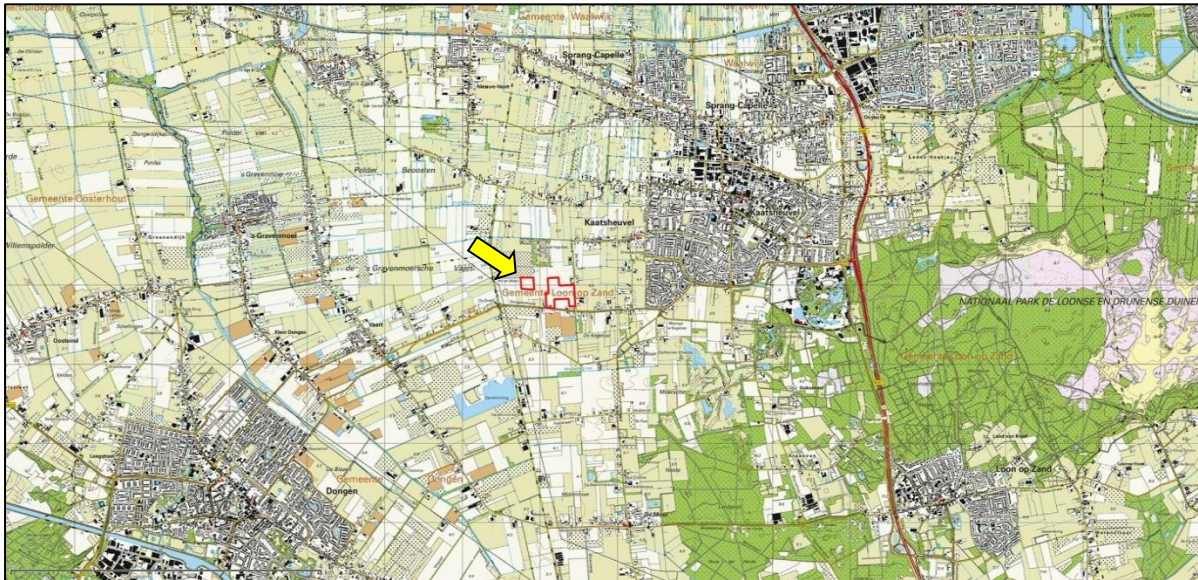
Econsultancy heeft van Van den Berg Ruimtelijke Ordening opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Dongenseweg te Kaatsheuvel.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van een glastuinbedrijf en wordt uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in maart 2018 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 7393.003).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

De onderzoekslocatie ($\pm 11,7$ ha) ligt aan de Dongenseweg, circa 1,5 kilometer ten westen van de kern van Kaatsheuvel. De percelen, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, zijn kadastraal bekend gemeente gemeente, sectie P, nummers 698, 702, 721 (ged.) en 740.



Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft grotendeels agrarisch gebied. Op de zuidzijde van de locatie is een erf aanwezig met woonhuis en schuur aan de Dongenseweg 4 gelegen (zie figuur 2). Onderhavig onderzoek heeft betrekking op de bebouwing op de onderzoekslocatie. De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing te slopen en een glastuinbouwbedrijf te realiseren.



Figuur 2. Onderzoekslocatie en directe omgeving.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Zowel het woonhuis als de voormalige stallen op de onderzoekslocatie zijn geschikt als broedlocatie voor huismussen. De huismus broedt onder het dak tussen dakpan en dakbeschoot. In de stalletjes kunnen huismussen tussen de houtbalken en het dak nesten bouwen. Het woonhuis op de onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van dakbeschoot, spleten en een dakgoot een geschikte nestlocatie voor de jaarrond beschermde huismus (zie figuren 3 en 4). Bij de sloop van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van een vaste rust- en verblijfplaats van de huismus.



Figuur 3. Ruimtes tussen de houtbalken en het dak bieden potentieel geschikte ruimtes voor de huismus.



Figuur 4. Ruimtes tussen het dak en de dakgoot bieden potentieel geschikte ruimtes voor de huismus.

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die onder andere toegang verlenen tot de ruimte onder de dakpannen (zie figuur 5 t/m 7). Het woonhuis is geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, franjestaart en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijfplaats. Bij de sloop van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring ten aanzien van een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuisensoort.



Figuur 5. Stootvoegen bieden toegangsmogelijkheden tot de spouwmuur.



Figuur 6. Ruimtes langs de dakrand bieden toegangsmogelijkheden tot onder het dak.



Figuur 7. Ruimtes langs de dakrand bieden toegangsmogelijkheden tot onder het dak.

Samenvatting

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren of voorafgaand een broedvogelinspectie uitvoeren als werkzaamheden uitgevoerd worden binnen broedseizoen
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van resultaten onderzoek	de aanwezige bebouwing is potentieel geschikt als verblijfplaats voor huismussen
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van resultaten onderzoek	de aanwezige bebouwing is potentieel geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, franjestaart en laatvlieger
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	genoeg foerageergebied in directe omgeving
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien alle voorkomende grondgebonden zoogdieren zoals egels, konijnen, hazen, mollen, diverse muizensoorten, etc
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	zorgvuldig handelen i.v.m. aanwezigheid van een niet uit te sluiten zwervend individu van Alpenwatersalamander en algemene amfibieënsoorten als gewone pad en bruine kikker
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		3,4 km	mogelijk	ja	afhankelijk van resultaten onderzoek	natuuroets en Aeries berekening op effecten van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied benodigd
Natuurnetwerk Nederland		870 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		nee				-

Conclusie

Op basis van de onderhavige quickscan flora en fauna dient voor uitvoering van de sloop middels aanvullend onderzoek meer duidelijkheid te worden verkregen omtrent de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van huismus, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen of voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uit te voeren. Daarnaast dient bij werkzaamheden te allen tijde de zorgplicht in acht te worden genomen ten aanzien van onder andere algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën alsmede een incidenteel zwervend individu van de alpenwatersalamander.

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde.

Met betrekking tot Natura 2000, dient voor uitvoering van de sloop en bouw middels aanvullend onderzoek meer duidelijkheid te worden verkregen omtrent de effecten van de sloop en bouw op de instandhoudingsdoelstellingen van de nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland en/of houtopstanden worden geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen herontwikkeling op de onderzoeklocatie.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Huismus

Voor het onderzoek naar huismus zijn op 29 april en 9 mei 2019 twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwenen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2017).

4.2 Vleermuis

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn op 21 mei, 11 juni, 15 juli, 10 september en 30 september in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakbureau van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, en de functies zomerverblijfplaats voor de meervleermuis en franjestaart. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor genoemde soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs-)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functie noodzakelijk. Iedere (verblijfs-)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van één waarnemer per veldronde. Verwacht wordt dat met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie. De meervleermuis en franjestaart zijn meegenomen in het aanvullend onderzoek naar zomerverblijfplaatsen, omdat deze niet geheel konden worden uitgesloten. Voor overige functies is de aanwezige bebouwing voor deze soorten niet geschikt.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (batlogger M). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk te onderscheiden zijn (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound en/of Batexplorer.

4.3 Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek zal bestaan uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		april		mei		juni		juli		augustus		september		oktober	
vleermui- zen	tijdstip	-	1 x ochtend		2 x avond			-		2 x avond					
	datum		21 mei		11 juni, 15 juli					10 en 30 september					
	functie		zomerverblijf		kraamverblijf					paar/baltsverblijf					
huismus	tijdstip	2 x overdag				-									
	datum	29 april en 9 mei													
	functie	territorium													

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid lag beneden de 3 Bft. en er was geen sprake van neerslag, anders dan een lichte motregen. Zie tabel II.

Tabel II. Omstandigheden aanvullende onderzoeken vleermuizen

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
21-05-2019	2:30 - 5.30	12°C	Bewolkt met een beetje motregen, windkracht 2 bft.
11-06-2019	22:00 - 0:15	19 °C	Half bewolkt zonder neerslag, windkracht 1 bft
15-07-2019	21:50 - 0:10	13 °C	Half bewolkt zonder neerslag, windkracht 2 bft
10-09-2019	21:05 - 23:10	14°C	Onbewolkt zonder neerslag, windkracht 1 bft.
30-09-2019	20:20 - 22:20	15 °C	Half bewolkt zonder neerslag, windkracht 2 bft

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens het bezoek van 29 april is op het perceel ten westen van de onderzoekslocatie (Dongenseweg nr. 5) het getsjilp van huismussen gehoord. Echter zijn er tijdens geen van beide bezoeken nest indicatieve waarnemingen gedaan van een huismus binnen het plangebied. Ook zijn er binnen het plangebied geen foeragerende huismussen aangetroffen. Het wegnemen of verstoren van een jaar-rond beschermd huismusnest als gevolg van het planvoornemen is uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen en rondom de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn uitvliegende, invliegende of aantikkende vleermuizen waargenomen. Tijdens het veldbezoek van 15 juli is aan de noordoosthoek van de bebouwing, te weten het bijgebouw/voormalige stal, vijf keer een gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze toonden echter geen binding met de bebouwing. Eenmaal vloog een gewone dwergvleermuis rond het hoofdgebouw, deze toonde evenmin binding met de bebouwing. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de te slopen bebouwing geen functie heeft als verblijfplaats voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Er zijn vanwege de afstand van overige bebouwing in nabijheid van de onderzoekslocatie geen waarnemingen gedaan van verblijfplaatsen aldaar. Er zijn in nabijheid van de onderzoekslocatie geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig die negatieve invloed kunnen ondervinden van werkzaamheden op de onderzoekslocatie.

Foeragerende vleermuizen

Buiten het onderzoeksgebied zijn op de veldbezoeken van 15 juli, 10 september en 30 september foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen rond de straatverlichting langs de Dongenseweg. Tijdens de rondes van 21 mei en 11 juni zijn géén waarnemingen gedaan van foeragerende of passerende vleermuizen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Tijdens geen van de veldbezoeken is een duidelijke vliegroute geconstateerd. Lijnvormige landschapselementen die als vliegroute zouden kunnen functioneren zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

De huismus valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Op basis van de gemaakte onderzoeksinspanning is redelijkerwijs uit te sluiten dat de onderzoekslocatie een functie heeft voor huismussen. Bij de sloop van de bebouwing is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

6.2 Gewone dwergvleermuis/laatvlieger

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet Natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen wanneer foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

Op basis van de gemaakte onderzoeksinspanning is redelijkerwijs uit te sluiten dat de onderzoekslocatie als vaste ruste- en verblijfplaats dient voor gebouwbewonende vleermuizen. Ondanks dat er aan de onderzoeksinspanning van het vleermuisprotocol is voldaan, kan het nooit volledig worden uitgesloten dat een incidentele verblijfsfunctie van één of enkele individuen wordt gemist. Het protocollair onderzoek blijft een reeks van momentopnames, waardoor niet elke avond en/of ochtend gedurende het seizoen onderzoek plaats kan vinden. Wanneer er tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch één of meerdere vleermuizen worden aangetroffen dienen de sloopwerkzaamheden ter plaatse tijdelijk te worden gestaakt en dient er in eerste instantie contact te worden opgenomen met Econsultancy of een lokale vleermuisdeskundige. In overleg zal vervolgens worden bepaald hoe er verder gehandeld dient te worden en welke eventuele maatregelen getroffen moeten worden.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft van Van den Berg Ruimtelijke Ordening opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Dongenseweg te Kaatsheuvel.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van een glastuinbedrijf en wordt uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in maart 2018 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 7393.003).

De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing te slopen om een glastuinbouwbedrijf te realiseren.

Functie onderzoekslocatie voor huismussen

Tijdens de veldbezoeken zijn binnen de onderzoekslocatie geen jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus aangetroffen. Derhalve is er geen sprake van negatieve effecten en daarmee overtreding van de Wet natuurbescherming als gevolg van de geplande werkzaamheden.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn binnen de onderzoekslocatie geen vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwgebonden vleermuizen aangetroffen die hinder zullen ondervinden van de geplande werkzaamheden. Er is in beperkte mate sprake van foerageermogelijkheden rond de bebouwing, echter zijn er in de nabije omgeving voldoende alternatieve foerageermogelijkheden waar deze vleermuizen gebruik van kunnen maken, zoals de verlichting langs de Dongenseweg. Daarnaast maakt de locatie geen onderdeel uit van het essentieel leefgebied van de genoemde soorten. De onderzoekslocatie heeft dan ook geen essentiële functie voor streng beschermde vleermuizen.

Conclusie

Ten opzichte van streng beschermde huismussen en vleermuissoorten zijn geen vervolgstappen benodigd. Met betrekking tot de voorgenomen plannen is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van nestlocaties van huismussen of vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet aan de orde.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

